

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

**Constitutionele Zaken en
Wetgeving**
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Turfmarkt 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk
2023-0000317343

Uw kenmerk

Datum **21 AUG 2023**
Betreft Besluit op bezwaar

Bij brief van 22 april 2023, door mij ontvangen op 24 april 2023, heeft u bezwaar gemaakt tegen mijn besluit van 21 april 2023, met kenmerk nummer 2023-0000189555.

Met deze brief wordt op uw bezwaar beslist.

Besluit

Ik verklaar uw bezwaar (deels) gegrond, voor zover het de (gedeeltelijke) openbaarmaking van de beschikkingen betreft en voor het overige ongegrond, onder aanvulling van de motivering.

Verloop van de procedure

Bij brief van 16 november 2022 heeft u met een beroep op de Wet open overheid om informatie verzocht over alle documenten, een cijfermatige analyse en een lijst van openbare documenten over de bouw en subsidieregelingen van flex- en tijdelijke woningen in Nederland in relatie tot provincies en gemeenten.

Bij besluit van 21 april 2023 met kenmerk nummer 2023-0000189555 heb ik uw verzoek (deels) ingewilligd.

Bij brief van 22 april 2023 heeft u hiertegen bezwaar gemaakt.

Bij brief van 8 mei 2023 is de ontvangst van uw bezwaarschrift bevestigd en bent u verzocht om de gronden van uw bezwaar aan te leveren. Het bezwaarschrift is op dat moment niet-ontvankelijk verklaard omdat niet is voldaan aan alle vereisten van artikel 6:6 Algemene wet bestuursrecht. U bent in de gelegenheid gesteld dit verzuim te herstellen en in onderling overleg is vervolgens bepaald dat u één en ander in een hoorzitting nader zou duiden.

Op 24 mei 2023 vond de hoorzitting plaats bij mijn ministerie. Voor de samenstelling van de commissie en het verhandelde ter zitting verwijs ik naar het verslag van de hoorzitting dat als bijlage bij dit besluit is gevoegd (zie bijlage 1).

Datum

Kenmerk
2023-0000317343

Relevante wetsartikelen/juridisch kader

- de Algemene wet bestuursrecht (Awb)
- de Wet open overheid (Woo)

Beoordeling van het bezwaar

In uw bezwaarschrift en tijdens de hoorzitting heeft u – kort samengevat – het volgende aangevoerd:

- a) de weigeringsgronden zijn onvoldoende gemotiveerd;
- b) het Didam-arrest dient in overweging te worden genomen;
- c) artikel 14 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (hierna: EVRM) is van toepassing;
- d) het belang van openbaarheid en transparantie van een dergelijk subsidieproces dient in overweging te worden genomen.

Overwegingen ten aanzien van de gronden van bezwaar

Met betrekking tot deze argumenten overweeg ik het volgende.

ad a. Weigeringsgronden onvoldoende gemotiveerd

U geeft aan dat de weigeringsgronden onvoldoende zijn gemotiveerd. Onduidelijk is voor u wat er precies onder de weigeringsgronden moet worden verstaan en u bent van mening dat er sprake is van een dubbele motivering.

Ten aanzien hiervan merk ik op dat uit de heroverweging blijkt dat de motivering van de weigeringsgronden, in de Woo wordt gesproken over uitzonderingsgronden, inderdaad verwarrend is. Er wordt in het bestreden besluit gesproken over 1) de economische of financiële belangen van de Staat, van andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen, en 2) het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen. Dit wordt verbeterd met een nadere motivering waarin deze twee uitzonderingsgronden duidelijker worden onderscheiden en toegelicht.

Deze nadere motivering komt als volgt te luiden:

De economische of financiële belangen van de Staat, van andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Woo (5.1.2.b) kan ik geen informatie openbaar maken als dit de economische of financiële belangen van de Staat of andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen beschadigt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Openbaarmaking van de informatie kan gevolgen hebben voor de privaatrechtelijke verhouding van een bestuursorgaan met een onderneming of burger, bijvoorbeeld bij onderhandelingen tussen de overheid en ondernemingen of burgers.

Datum

Kenmerk
2023-0000317343

Met betrekking tot informatie die betrekking heeft op projecten die gemeenten (als zijnde "andere bestuursorganen") (willen) gaan uitvoeren, kan de onderhandelingspositie van de betrokken gemeenten in de toekomst slechter worden door openbaarmaking van de betreffende documenten. Dit betreft documenten met daarin informatie over bedragen voor bijvoorbeeld regelingen en waarover binnen het Rijk nog overleg werd gevoerd, financiële tekorten bij gemeentelijke projecten, kosten van investeringen, business cases, exploitatiekosten, andere kostenoverzichten, investeringsplannen en huurprijzen. Het belang van openbaarmaking van zulke informatie weegt niet op tegen deze financiële belangen van de gemeenten. Na heroverweging – en met inachtneming van voorgaande nadere motivering – maak ik deze informatie daarom niet openbaar.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo (5.1.2.i) kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Deze weigeringsgrond is toegepast ten aanzien van de informatie van gemeenten die weliswaar een aanvraag hebben ingediend, maar niet in aanmerking zijn gekomen voor een uitkering. Dit betreft geen financiële of economische informatie (die onder artikel 5.5, eerste lid, aanhef en onder b van de Woo wordt geweigerd) van gemeenten, maar andere relevante informatie. Het gaat dan bijvoorbeeld om projectlocaties en -plannen, vermeldingen van gemeenten en locaties waarover vragen/discussiepunten waren naar aanleiding van aanmelding voor de stimuleringsregeling, projectplannen en het verloop/de status van gemeentelijke procedures zoals vergunningstrajecten en inspraak.

Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid, omdat gemeenten in vertrouwelijkheid informatie met mijn ministerie moeten kunnen delen in een procedure waarbij zij graag in aanmerking komen voor een uitkering. Tevens is in een aantal documenten informatie opgenomen over gemeenten die geen bijdrage uit de Stimuleringsregeling ontvangen. Om de goede verstandhouding en eventuele nog lopende gesprekken met gemeenten niet te schaden, zijn deze namen en andere informatie die herleidbaar is tot deze gemeenten onleesbaar gemaakt. Op basis van het voorgaande en de heroverweging, maak ik deze informatie daarom niet openbaar.

Voor sommige documenten in de inventarislijst zijn beide weigeringsgronden gebruikt, omdat het beide typen informatie bevat. Dit kan ertoe hebben geleid dat het voor u onduidelijk is wat er precies onder de weigeringsgronden wordt verstaan of dat er sprake is van een dubbele motivering. Met bovenstaande nadere motivering is getracht het verschil in de (motivering van de) weigeringsgronden duidelijker te maken.

Datum

Kenmerk
2023-0000317343

Uit de heroverweging is tevens gebleken dat er meer documenten in het kader van uw Woo-verzoek openbaar kunnen worden gemaakt. Na heroverweging heb ik besloten om de beschikkingen waarin een financiële bijdrage uit de regeling wordt toegekend aan een gemeente (deels) openbaar te maken. De beschikkingen aan de gemeenten treft u aan in de bijlage bij dit besluit.

Bij het nu gedeeltelijk openbaar maken van deze beschikkingen zijn de volgende uitzonderingsgronden toegepast.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Het gaat om persoonsgegevens die (indirect) te herleiden zijn tot een persoon zoals namen, e-mailadressen, telefoonnummers en functienamen. Bij (bepaalde passages uit) een document/bepaalde documenten is dit het geval. Ik vind het in dit geval belangrijk dat de identiteit van betrokkene niet bekend wordt omdat dit zijn of haar privacy kan schenden. Dat vind ik niet wenselijk. Daarom maak ik deze persoonsgegevens niet openbaar.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. In (bepaalde passages uit) een document/bepaalde documenten staat informatie die het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar zou kunnen brengen in verband met nog toekomstige besluitvorming. Ik vind dat dit belang zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

De economische of financiële belangen van de Staat, van andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder b, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de economische of financiële belangen van - onder meer - de Staat beschadigt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Openbaarmaking van de informatie kan gevolgen hebben voor een privaatrechtelijke verhouding met een onderneming of burger, bijvoorbeeld bij onderhandelingen tussen de overheid en ondernemingen of burgers.

Daarnaast mag ik op grond van artikel 5.1, vijfde lid, van de Woo in uitzonderlijke gevallen geen informatie openbaar maken als dit iemand onevenredige benadeling toebrengt en de voorkoming daarvan zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid. Bij (bepaalde passages uit) het document/de documenten is dit het geval. Deze benadeling bestaat uit het openbaar maken van het bankrekeningnummer van de gemeenten. Ik vind dat de voorkoming van deze benadeling zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Datum

Kenmerk

2023-0000317343

ad b. Het Didam-arrest

U heeft aangevoerd dat het Didam-arrest¹ in overweging dient te worden genomen bij de openbaarmaking van de documenten waar u naar vraagt in het primaire Woo-verzoek en de plicht tot transparantie. U verwijst naar het Didam-arrest waaruit volgens u blijkt dat gemeenten moeten op gelijke wijze de mogelijkheid moeten hebben om mee te dingen naar subsidiëring en projecten. Daarom bent u van mening dat transparantie rondom dit proces belangrijk is.

U heeft bezwaar gemaakt tegen een besluit in het kader van de Woo. Het al dan niet openbaar maken van informatie wordt daarom getoetst aan de kaders van de Woo. Het Didam-arrest is niet van toepassing in het kader van de Woo, maar zou hooguit van toepassing kunnen zijn in het primaire proces rondom de besluitvorming over de aanvragen. Die besluitvorming is afgerond en ligt in onderhavige procedure niet voor. Daarom is dit bezwaaronderdeel ongegrond.

Desalniettemin merk ik ter toelichting in zijn algemeenheid over het Didam-arrest het volgende op. In de door u aangehaalde uitspraak, wordt in rechtsoverweging 3.1.3 van dat arrest het volgende opgemerkt:

"Op grond van art. 3:14 BW mag een bevoegdheid die krachtens het burgerlijk recht aan een overheidslichaam toekomt, niet worden uitgeoefend in strijd met geschreven of ongeschreven regels van publiekrecht. Tot de regels van publiekrecht behoren de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Dit betekent dat een overheidslichaam bij het aangaan en uitvoeren van privaatrechtelijke overeenkomsten de algemene beginselen van behoorlijk bestuur en daarmee het gelijkheidsbeginsel in acht moet nemen. Dit geldt dus ook voor de beslissing met wie en onder welke voorwaarden het een overeenkomst tot verkoop van een aan hem toebehorende onroerende zaak sluit. Op dit punt verschilt de positie van een overheidslichaam van die van een private partij."

Het Didam-arrest ziet derhalve op de verkoop van onroerende zaken waarbij de gelegenheid moet zijn geboden aan potentiële gegadigden om mee te dingen. De Stimuleringsregeling Flex- en transformatiewoningen (hierna: de regeling) ziet niet op de verkoop van onroerende zaken, maar op de (mogelijke) aanspraak op een financiële bijdrage hieruit. Voor zover u bedoelt te stellen dat in lijn met het Didam-arrest ook gelijke kansen moeten worden gecreëerd bij de verdeling van schaarse subsidies en specifieke uitkeringen, geldt het volgende.

De regeling is een initiatief vanuit het kabinet in 2022 om €100 miljoen beschikbaar te stellen voor het versnellen van de bouw van flexwoningen en transformatieprojecten.² De regeling, zijnde een specifieke uitkering, voorziet in een mogelijkheid voor alle geïnteresseerde gemeenten of andere medeoverheden om aanspraak te maken op een bijdrage uit de regeling. Deze regeling is

¹ HR 26 november 2021, ECLI:NL:HR:2021:1778.

² Zie de website

<https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/flexwonen/nieuws/2022/12/16/gezamenlijke-investering-van-het-rijk-gemeenten-en-marktpartijen-levert-8.300-flexwoningen-op> voor meer informatie.

Datum

Kenmerk
2023-0000317343

gepubliceerd in de Staatscourant en gemeenten die in aanmerking wensten te komen voor een uitkering op grond van deze regeling, hebben de gelegenheid gehad een aanvraag in te dienen. Bij de publicatie en openstelling van de regeling is tevens transparant gecommuniceerd over de voorwaarden en beoordelingscriteria. Daarmee hebben alle gemeente dezelfde kansen gehad op een specifieke uitkering op grond van deze regeling.

ad c. Artikel 14 EVRM

U heeft aangevoerd dat de wijze van openbaarmaking onverenigbaar is met het discriminatieverbod dat is opgenomen in artikel 14 EVRM.

Artikel 14 EVRM luidt: "Het genot van de rechten en vrijheden die in dit Verdrag zijn vermeld, moet worden verzekerd zonder enig onderscheid op welke grond ook, zoals geslacht, ras, kleur, taal, godsdienst, politieke of andere mening, nationale of maatschappelijke afkomst, het behoren tot een nationale minderheid, vermogen, geboorte of andere status." De bepaling heeft een accessoir karakter waardoor het alleen inroepbaar is wanneer een ongelijke behandeling betrekking heeft op een expliciet door het Verdrag beschermd recht.³

De wijze van openbaarmaking van de documenten is getoetst aan de kaders van de Woo. Er is een zorgvuldige belangenafweging gemaakt tussen openbaarheid van de informatie waar het verzoek op ziet en de uitzonderingsgronden uit de Woo. Op grond van de belangenafweging is het besluit op uw Woo-verzoek genomen. Artikel 14 EVRM ziet op het discriminatieverbod en vindt geen toepassing in deze casus. Ik verklaar deze bezwaargrond hierom ongegrond.

ad d. Het belang van openbaarheid

U geeft aan dat het belang van openbaarheid in overweging dient te worden genomen.

Naar aanleiding hiervan merk ik het volgende op. Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Er is een zorgvuldige belangenafweging gemaakt tussen openbaarheid van de informatie waar het verzoek op ziet en de uitzonderingsgronden uit de Woo. Op grond van de belangenafweging is het besluit op uw Woo-verzoek genomen, met

³ Zie Janneke Gerards, Gelijke behandeling en het EVRM, artikel 14 EVRM: van krachteloze waarborg naar 'norm met tanden'? NJCM-Bulletin, jrg. 29 (2004), nr. 2, p. 176 en de daar aangehaalde literatuur.

Datum

Kenmerk

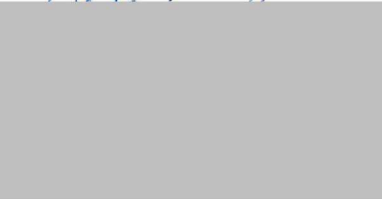
2023-0000317343

in achtneming van het onder a. van dit besluit opgemerkte en de daarin opgenomen nadere motivering. Ik verklaar deze bezwaargrond ongegrond.

Ik vertrouw erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
namens deze,

BEROEPSCLAUSULE

U kunt tegen dit besluit beroep instellen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank Rotterdam, postbus 50953, 3007 BP Rotterdam. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop de beschikking u is toegezonden door de rechtbank zijn ontvangen. U kunt ook digitaal beroep instellen bij de rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Het beroepschrift moet op grond van artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht zijn ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, de omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, zo mogelijk een afschrift van dit besluit, en de gronden waarop het beroepschrift rust.